

УДК 37.014.5:371.11:351.851

В. Гарасим

**ДЕРЖАВНА ОСВІТНЯ ПОЛІТИКА У СФЕРІ ПІДГОТОВКИ,
ПЕРЕПІДГОТОВКИ ТА ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ
ДЕРЖАВНИХ СЛУЖБОВЦІВ: ІСТОРІОГРАФІЯ ПРОБЛЕМИ**

Зазначено, що кардинальні зміни в політичному, соціальному й економічному житті українського суспільства вимагають розробки нових методів, механізмів і технологій державного управління. Зауважено, що переосмислення ролі державних службовців на сучасному етапі становлення України як демократичної держави набуває особливої ваги. Доведено, що саме тому надзвичайно актуальною стає на сьогодні проблема вдосконалення системи підготовки, перепідготовки й підвищення кваліфікації державних службовців, професіоналізм і компетентність яких значною мірою зумовлюють ефективність усієї діяльності державного апарату.

Ключові слова: державна служба, державні службовці, державна політика, освітня політика, державна освітня політика, підготовка, перепідготовка та підвищення кваліфікації державних службовців.

Проблеми, які виникають перед сучасним суспільством, вимагають від системи державного управління випереджальних і динамічних дій, що можливе за умови ефективного виконання обов’язків державними службовцями. Одним із ключових шляхів для забезпечення виконання зазначеного завдання є ефективна державна освітня політика у сфері підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації державних службовців.

Успішна реалізація професійних функцій залежить від якості освіти. Через систему освіти передаються знання, навички, досвід, що акумульований у професійній сфері, культурні традиції суспільства. В державному управлінні, де накопичені значна влада та ресурси, освіта стає не лише особистісною характеристикою професіонала, але і його обов’язком перед державою та суспільством.

У контексті вивчення проблем державної освітньої політики у сфері підготовки державних службовців, на думку відомих науковців, особливу увагу потрібно приділяти: дослідженню основних принципів та методологічних засад державної освітньої політики у сфері підготовки державних службовців (В. Авер’янов, В. Атаманчук, Ю. Бакаєв, В. Бебик, Р. Войтович, Т. Василевська, В. Воронкова, Б. Гаєвський, М. Головатий, А. Єгоршин, В. Козаков, О. Крушельницька, Д. Мельничук, І. Крюгер, В. Князев, І. Надольний, Н. Протасова, А. Петришин, С. Сergyгін, В. Тертичка, В. Олуйко, В. Луговий, І. Нинюк, Н. Янюк та інші); дослідженню мотиваційних аспектів у державній освітній політиці у сфері підготовки державних службовців (Н. Артеменко, В. Бондар, Є. Волнухіна, Н. Гончарук, С. Занюк, Т. Ремізов, О. Слюсаренко, Р. Шевелін та інші); розгляду професійно-етичних питань підготовки державних службовців (Т. Василевська, Л. Приходченко, М. Рудакевич, О. Рудакевич, В. Рубцов, В. Саламатов, О. Сафін, В. Козловський, А. Ліпенцев, О. Тимошенко та ін.); дослідженню напрямів удосконалення та підвищення ефективності державної освітньої політики у сфері підготовки державних службовців (С. Білорусов, С. Дубенко, М. Іжа, В. Майборода, М. Мельник, О. Мельников, Н. Нижник, В. Олуйко, М. Подольчак, В. Саламатов, В. Сороко, А. Турчинов та інші);

аналізу зарубіжного досвіду державної освітньої політики у сфері підготовки державних службовців (Н. Колісніченко, Г. Опанасюк, С. Троза, В. Чмига та інші).

Проведений аналіз наукових джерел свідчить, що вітчизняні й зарубіжні науковці приділяють увагу переважно розгляду окремих аспектів підготовки державних службовців. Натомість, на сьогодні є потреба у здійсненні системного аналізу цієї проблеми.

Потреба у здійсненні цілісного системного дослідження державної освітньої політики у сфері підготовки державних службовців, змісту їх навчання, здобутків, проблем, специфіки і традицій в сучасних умовах запровадження адміністративної реформи в Україні й зумовила вибір теми дослідження.

Перш ніж розглянути історіографію проблеми державної освітньої політики у сфері підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації державних службовців, вважаємо за доцільне уточнити понятійно-категоріальний апарат, який використовується у даній статті.

Державна служба – професійна діяльність осіб, які займають посади в державних органах та їх апараті щодо практичного виконання завдань і функцій держави та одержують заробітну плату за рахунок державних коштів.

Сучасне нормативне визначення поняття “державний службовець” у сучасному законодавстві України відсутнє і фактично є похідним від поняття “державна служба”. Державними службовцями є громадяни України, які здійснюють професійну діяльність на посадах у державних органах та їх апараті, наділені повноваженнями щодо практичного виконання функцій і завдань, що покладено державою на відповідні органи, а також організації із забезпечення громадянами своїх прав у різних галузях та сферах суспільної діяльності і отримують заробітну плату за рахунок державних коштів [1].

Державна політика – напрям дій або утримання від них, обрані органами державної влади для вирішення певної проблеми або сукупності взаємопов’язаних проблем. Державна політика є засобом, що дозволяє державі досягнути певної мети в конкретній галузі, використовуючи правові, економічні, адміністративні методи впливу, використовуючи ресурси, які є в її розпорядженні. Найголовнішим результатом державної політики є успіх у досягненні визначених цілей [2].

Освітня політика – це комплексне поняття, яке потрібно розглядати у “вузькому” та “широкому” розумінні. У своєму “вузькому значенні” термін визначає лише набір норм (закони та інші легальні права) й урядові концепції та стратегії, які регулюють систему освіти і встановлюють форму для роботи освітніх установ. В “широкому розумінні” освітня політика – це не лише правові норми й інші політичні документи, що визначають діяльність освітніх установ, а й дійсні процеси розвитку освітніх систем і установ та механізми управління, за допомогою яких можна вплинути на ці процеси [3].

Згідно з Положенням про систему підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації державних службовців: державна система підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації державних службовців повинна забезпечувати потреби центральних та місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, інших органів і організацій, на які поширюється чинність Закону України “Про державну службу”, у працівниках з високим рівнем професіоналізму та культури, здатних компетентно і відповідально виконувати управлінські функції, впроваджувати новітні соціальні технології, сприяти інноваційним процесам.

Державну систему підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації державних службовців становлять освітньо-професійні програми підготовки,

перепідготовки і професійні програми підвищення кваліфікації державних службовців, додаткові програми функціональної спеціалізації “Державне управління”, акредитовані навчальні заклади, що реалізують зазначені програми, та органи, що здійснюють управління підготовкою, перепідготовкою та підвищенням кваліфікації державних службовців.

У час якісних змін, коли звучується сфера державного регулювання в економіці та духовній сфері і розвиваються саморегулюючі, самоврядні процеси, як наслідок – робиться акцент на ролі державної служби у створенні механізму реалізації конституційних прав і свобод громадян та забезпеченні їхніх інтересів. Формування ефективної державної освітньої політики у сфері підготовки державних службовців має стати головним завданням Української держави, що відповідає конституційним положенням. Утвердження нових підходів у її формуванні означає: зміну вимог до претендентів на посади у державній службі; зміну умов підготовки та перепідготовки державних службовців; відокремленість державно-службової діяльності від політичної; визначеність засад поведінки державних службовців та їх правового статусу, включаючи систему гарантій їхньої діяльності; створення механізму притягнення до відповідальності за порушення умов проходження служби, неналежне виконання чи невиконання завдань служби.

Відповідно, зростає потреба в науковому обґрунтуванні технологій підготовки державних службовців. Основні принципи та концептуальні засади державної освітньої політики у сфері підготовки державних службовців досліджують фахівці: В. Бебик, В. Воронкова, Б. Гаєвський, М. Головатий, А. Єгоршин, В. Козаков, О. Крушельницька, Д. Мельничук, І. Крюгер, В. Князев, І. Надольний, Р. Войтович, Ю. Бакаєв, Т. Василевька, Н. Протасова, А. Петришин, С. Серьогін, В. Тертичка, В. Луговий, І. Нинюк, Н. Янюк та інші (табл. 1).

Таблиця 1

Теоретико-методологічні аспекти державної освітньої політики у сфері підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації державних службовців

Прізвище І. П.	Назва статті	Назва книги, підручника	Назва монографії	Назва дослідження
1	2	3	4	5
В. Бебик			Політологія для політика і громадянина: Монографія	
В. Воронкова		Кадровий менеджмент: Навчальний посібник		
Б. Гаєвський		Основи науки управління: навчальний посібник		
		Політичне управління: навчальний посібник		
М. Головатий		Мистецтво політичної діяльності: навчальний посібник для студ. вищ. навч. закл.		
		Політична психологія: підручник		

Продовження табл. 1

1	2	3	4	5
Д. Дзвінчук				Психолого-методичні засади розробки програм підвищення кваліфікації державних службовців (освітня сфера)
Н. Демедишина				Розвиток комунікативної компетентності державних службовців засобами модульної технології навчання
А. Сторшин		Основа управління персоналом: учебное пособие для вузов		
В. Козаков	Основні принципи державного управління в Україні: соціально-ціннісний аспект			
О. Крушельницька		Управління персоналом: навчальний посібник		
І. Крюгер		Кадровый менеджмент		
В. Князєв	Філософські проблеми державного управління			
І. Надольний				
Р. Войтович				
Ю. Бакаєв				
Т. Василевська				
Н. Протасова		Теоретичні основи навчання державних службовців у системі підготовки та підвищення кваліфікації: навчально-методичний посібник		

Продовження табл.1

1	2	3	4	5
Л. Прудюс				Управління якістю професійного навчання державних службовців в Україні: теоретико-організаційний аспект
А. Петришин			Государственная служба. Историко-теоретические предпосылки, сравнительно-правовой и логико-понятийный анализ: Монография	
С. Серьогін	Деякі особливості дослідження образу державного службовця			
В. Тертичка				Державна політика: аналіз і впровадження в Україні: Автореферат дис. д-ра наук з держ. упр.
М. Терентьев				Формування змісту вищої освіти за спеціальністю “Державне управління”
В. Луговий	На службі професіоналізації державного управління			
М. Міненко				Науково-теоретичні основи діяльності центрів перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників органів державної влади, органів місцевого самоврядування, державних підприємств, установ і організацій в Україні

Закінчення табл. 1

1	2	3	4	5
І. Нинюк	Професіоналізм державних службовців: сутність, стан та особливості формування: Авто-реферат дис. к. н. д. у.			
Н. Янюк	Принципи державної служби як основа її професійності і стабільності			
В. Яцюк				Удосконалення підвищення кваліфікації державних службовців в Україні: організаційно-правовий аспект

У контексті вивчення проблем державної освітньої політики у сфері підготовки державних службовців, на думку відомих науковців, особливу увагу потрібно приділяти мотиваційним аспектам професійної діяльності державних службовців (Н. Артеменко, В. Бондар, Є. Волнухіна, Н. Гончарук, С. Занюк, Т. Ремізов, О. Слюсаренко, Р. Шевелін та інші) (табл. 2).

Таблиця 2

Мотиваційні аспекти у державній освітній політиці у сфері підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації державних службовців

Прізвище І. П.	Назва статті	Назва книги, підручника	Назва дослідження
1	2	3	4
Н. Артеменко	Мотиваційні аспекти менеджменту		
	Мотивація як чинник підвищення професійної компетентності та кар'єрного зростання державних службовців		
В. Бондар	Нематеріальна мотивація як чинник підвищення ефективності діяльності державних службовців в Україні		
Н. Богданова	Мотивація як чинник підвищення професійної компетентності та кар'єрного зростання державних службовців		Система мотивації молоді до державної служби
Е. Волнухіна	Новая система мотивации		
Н. Гончарук	Мотивація й оцінка керівного персоналу у сфері державної служби		

Закінчення табл. 2

1	2	3	4
С. Занюк		Психологія мотивації	
А. Колот		Мотивація персоналу: Підручник	
С. Озінська	Про доцільність та потреби визначення мотивації професійної поведінки державних службовців		
М. Олехнович	Мотивационный аудит как технология и повышение эффективности управления персоналом		
Т. Ремизов	И все это называют мотивацией		
О. Слюсаренко	Мотивація як умова і чинник професійного удосконалення та кар'єрного розвитку державних службовців		
Р. Шевелін	Про формування ефективного мотиваційного механізму управління людськими ресурсами		

Ефективне управління неможливе без розуміння мотивів і потреб державного службовця, а також правильного використання стимулів до праці. Саме тому в своїй статті “Мотивація як чинник підвищення професійної компетентності та кар’єрного зростання державних службовців” Н. Артеменко досліджує мотивацію як чинник підвищення професійної компетентності та кар’єрного зростання державних службовців, її місце в поліпшенні управлінської сфери. Розглядає складові мотивації, їх роль у підвищенні ефективності й роботи державної служби загалом [4].

Мотивацією називають сили, що існують усередині і поза людиною, що збуджують у ній ентузіазм і завзятість при виконанні визначених дій. Мотивація державних службовців впливає на їхню продуктивність і спрямованість на досягнення організаційних цілей.

Мотивація трудової діяльності не може бути дієвою без застосування сучасних форм і методів матеріального стимулювання персоналу.

Стимулювання повинно відповідати потребам, інтересам і здібностям державного службовця. Мотивація – це процес свідомого вибору державним службовцем того чи іншого типу поведінки, що визначається комплексним впливом зовнішніх (стимули) і внутрішніх (мотиви) чинників. Так, наприклад, у своїй статті “Нематеріальна мотивація як чинник підвищення ефективності діяльності державних службовців в Україні” В. Бондар досліджує такі внутрішні мотиви, як самоствердження, влада, кар’єра, інтерес до процесу і змісту діяльності.

Стимулювання праці передбачає створення умов, за яких активна трудова діяльність дає певні, раніше зафіксовані результати, стає необхідною і достатньою умовою задоволення значних і соціально обумовлених потреб державного службовця, формування у нього мотивів до праці.

Система мотивів і стимулів праці має опиратись на певну нормативно-правову базу. Державний службовець повинен знати, які вимоги ставляться перед ним, яка буде винагорода при їх отриманні і які санкції будуть застосовуватися у випадку невиконання вимог. Стимулювання праці ефективне тільки у тому випадку, коли органи управління уміють добиватися і підтримувати той рівень роботи, за який платять. Ціль стимулювання – не взагалі спонукати державного службовця працювати, а зацікавити його працювати краще, продуктивніше [5].

Професійно-етична освіта покликана стимулювати достойне представництво органів влади у взаємодіях з різноманітними суспільними інститутами, підтримувати шанобливе ставлення до громадян, допомагати формуванню етичної чутливості державних службовців, впливати на створення сприятливого морально-психологічного клімату в колективах державних службовців.

Питання професійної етики у державній освітній політиці у сфері підготовки державних службовців розглядають Т. Василевська, Л. Приходченко, М. Рудакевич, О. Рудакевич, В. Рубцов, В. Саламатов, О. Сафін, В. Козловський, А. Ліпенцев, О. Тимошенко та інші (табл. 3).

Таблиця 3

Державна освітня політика у сфері підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації державних службовців: розгляд професійно-етичних питань

Прізвище І.П.	Назва статті	Назва книги, підручника	Назва монографії	Назва дослідження
1	2	3	4	5
Т. Василевська	Управлінський потенціал етичної інфраструктури державної служби			
	Особистісні акценти у професійно-етичній освіті державних службовців			
Л. Приходченко	Роль етики у формуванні нової культури управління держслужбовців			
М. Рудакевич			Професійна етика державних службовців: теорія і практика формування в умовах демократизації державного управління: Монографія	Формування етики державних службовців в умовах демократизації і професіоналізації державного управління

Закінчення табл. 3

1	2	3	4	5
О. Рудакевич	Вплив національної політичної культури на етичну поведінку державного службовця			
В. Рубцов	Морально-етичні аспекти діяльності місцевих політиків і службовців у контексті розвитку територіальних громад	Етика політиків і службовців. Підходи до кодифікації		
В. Саламатов	Етика і ефективність державного (суспільного) громадського управління			
С. Сибиряков				Громадянська культура державних службовців як чинник демократизації українського суспільства
О. Сафін	Морально-психологічний стан державного службовця як предмет інформаційно-психологічного впливу			
В. Козловський				
А. Ліпенцев	Розвиток емоційних компетенцій			
О. Тимошенко	державних службовців			

Етична освіта, на думку Т. Василевської, “сприяє формуванню етичних установок та попередженню неетичних вчинків. Через навчання може бути підвищений етичний рівень підготовки представників держслужби, а розуміння професійно-етичних проблем переведене з рівня побутового сприйняття на рівень наукового розгляду. Умовою успішної професійно-етичної освіти є тісний зв’язок із зловідомими практичними проблемами державно-управлінської діяльності, набуття навичок їх аналізу та морально обгрунтованого прийняття рішень” [6].

На сьогодні в Україні проблема ефективності державного управління набуває особливої актуальності, адже саме від ефективності функціонування державного апарату значною мірою залежить добробут окремої людини і суспільства загалом. Саме тому велика кількість робіт стосуються дослідження напрямів удосконалення та підвищення

ефективності державної освітньої політики у сфері підготовки державних службовців (С. Дубенко, М. Іжа, В. Майборода, М. Мельник, О. Мельников, Н. Нижник, В. Олуйко, В. Саламатов, В. Сороко, А. Турчинов, С. Білорусов, М. Подольчак та ін.) (табл. 4).

Таблиця 4

Удосконалення та підвищення ефективності державної освітньої політики у сфері підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації державних службовців

Прізвище І. П.	Назва статті	Назва книги, підручника	Назва монографії	Назва дослідження
1	2	3	4	5
С. Дубенко	Проблеми реформування державної служби в УкраїніА			
М. Іжа	Пошук шляхів модернізації професійного навчання державних службовців, що відповідають вимогам професіоналізації державної служби в Україні			
В. Майборода	Наукові засади підвищення кваліфікації державних службовців в Україні			
М. Мельник		Професійна деформація державних службовців: причини виникнення й шляхи подолання		
О. Мельников	Значущість рівня підготовки державних службовців для ефективної роботи організації та службового зростання її співробітників			
			Парадигми фахової підготовки державних службовців: Монографія	

Закінчення табл. 4

1	2	3	4	5
Н. Нижник			Державний службовець в Україні: удосконалення підвищення кваліфікації (організаційно-правовий аспект): Монографія	
В. Олуйко			Кадрові процеси в державному управлінні України: стан і перспективи розвитку: Монографія	
В. Саламатов	Проблеми розуміння ефективності діяльності державними службовцями			
В. Сорока	Оцінка ефективності діяльності державних службовців			
А. Турчинов	Професіоналізм государственного служащего должен быть конструктивным			
С. Білорусов	Розвиток професіоналізму та визначення ділових якостей державних службовців			

Удосконалення державної освітньої політики у сфері підготовки державних службовців, що має на меті підвищення ефективності діяльності органів державної влади та якості реалізації ними завдань і функцій держави є необхідною умовою на шляху до європейської інтеграції та сталого розвитку суспільства. Зазначені умови задекларовані в проєктах Концепції Державної цільової програми реформування державного управління та державної служби на 2011 – 2015 рр. та Стратегії державної кадрової політики на 2011 – 2020 рр.

На жаль, незважаючи на комплекс заходів із питань реформування державної служби, ефективність державного управління останнім часом є недостатньою, знижується рівень довіри громадян до державних органів влади та державної служби загалом. Однією із найвагоміших причин такого явища є недостатній рівень професіоналізму осіб, уповноважених на виконання завдань і функцій держави.

Тому особливої ваги набирає питання підвищення ефективності та результативності діяльності державних органів, насамперед засобами реформування кадрового забезпечення. Адже на сьогодні саме людський ресурс є детермінуючим фактором ефективності державного управління. Недаремно відомий німецький діяч та дипломат О. Бісмарк говорив: “З поганими законами і хорошими чиновниками цілком можливо керувати країною. Але якщо чиновники погані, то не допоможуть навіть найкращі закони”.

Ефективне реформування правових і організаційних механізмів функціонування державної служби й підготовки державних службовців можливе за умови вивчення і використання особливостей зарубіжного досвіду. Тому виникає необхідність у проведенні спеціальних досліджень, присвячених аналізу світового досвіду побудови й ефективного функціонування системи державного управління загалом та її важливої складової – підготовки державних службовців. Значний вклад у цьому напрямі зробили Н. Колісніченко, Г. Опанасюк, С. Троза, В. Чмига та інші (табл. 5).

Таблиця 5

**Зарубіжний досвід державної освітньої політики у сфері підготовки,
перепідготовки та підвищення кваліфікації державних службовців**

Прізвище І.П.	Назва статті	Назва книги, підручника	Назва дослідження
1	2	3	4
Х. Дейнега		Система державного управління республіки Польща: досвід для України	
		Система державного управління республіки Чехія: досвід для України	
Н. Колісніченко	Кадрова політика в інституціях ЄС – принципи відбору, оцінювання діяльності, система оплати праці, підготовка та перепідготовка		
Ю. Ковбасюк, С. Загороднюк, П. Крайник		Система державного управління Федеративної республіки Німеччина: досвід для України	
П. Крайник		Система державного управління Сполученого Королівства Великобританії і Північної Ірландії: досвід для України	
О. Максимова		Система державного управління Канади: досвід для України	
Г. Опанасюк		Тенденції підготовки державних службовців у країнах Центральної та Східної Європи	

Закінчення табл. 5

1	2	3	4
Л. Пустовойт		Система державного управління республіки Франція: досвід для України	
		Система державного управління Королівства Норвегія: досвід для України	
Л. Примаченко		Система державного управління Сполучених штатів Америки: досвід для України	
С. Троза	Реформи системи менеджменту людських ресурсів у Французькій державній службі		
О. Харченко			Реформування системи професійного навчання державних службовців в Україні в контексті досвіду країн Східної Європи та пострадянського простору
В. Чмига			Система підготовки державних службовців у Франції
	Конкурсна політика як складова частина ефективності державної служби (з досвіду організації та проведення конкурсів на заміщення посад у державній службі Франції)		
	Національна школа адміністрації в Парижі як основний заклад підготовки керівних кадрів державної служби у Франції		

У своїй дисертаційній роботі “Система підготовки державних службовців у Франції” В. Чмига комплексно вивчає систему підготовки державних службовців як підсистеми державної служби Франції і розкриває механізми її функціонування.

У Франції на сьогодні створена й ефективно функціонує система професійної підготовки державних службовців, вивчення якої є важливим в умовах пошуку відповідної оптимальної освітньої моделі у сфері державного управління в Україні. Така система професійної підготовки включає центральні загальнонаціональні, призначені для підготовки керівного персоналу державної служби, регіональні й спеціалізовані галузеві навчальні заклади і забезпечує здобуття кожним державним службовцем ґрунтовних знань у сфері державного управління, високої адміністративної та професійної культури, компетентності, професіоналізму, уміння ефективно й професійно спілкуватись як у межах адміністрації, так і з громадянами, споживачами державних послуг, що надзвичайно важливо в сучасних умовах.

У серії видань із міжнародного управління Національної академії державного управління при Президентові України виокремлено досвід деяких країн у сфері підготовки державних службовців, який буде особливо корисним у процесі реформування системи освіти державних службовців. Зокрема розглянуто приклад Великобританії, Німеччини, Польщі, Франції, Канади Норвегії, США та Чехії.

Органи державної влади і місцевого самоврядування мають працювати для людей, задовольняти їх соціальні потреби через ефективну організацію і функціонування сфери послуг, забезпечувати законні права й інтереси громадян. Найважливішим напрямом вирішення означених проблем є питання державної освітньої політики у сфері підготовки державних службовців, добору і розстановки кадрів в органах державної влади, підвищення вимог до особистісних професійно-важливих якостей держслужбовців, закладення міцних підвалин подальшого набуття професійних знань, умінь та навичок, а також зростання профкомпетентності посадових осіб і здійснення їх профвідбору.

Відповідно, зростає потреба в науковому обґрунтуванні державної освітньої політики у сфері підготовки державних службовців.

Формування демократичного суспільства вимагає такого кадрового забезпечення сфери державного управління, яке б відіграло визначальну роль у вирішенні широкого кола поточних і перспективних завдань соціально-економічного та політичного розвитку України.

Одним із пріоритетних стратегічних завдань реформування державної служби України є проведення ефективної державної освітньої політики у сфері підготовки державних службовців для формування професійного кадрового складу органів державної влади. Це передбачає підвищення професійного рівня державних службовців, якості їхньої діяльності, надання послуг населенню.

Література

1. Енциклопедія державного управління [Текст] : у 8 т. Т. 6 : Державна служба / Нац. акад. держ. упр. при Президентові України ; наук.-ред. колегія : Ю. В. Ковбасюк (голова) та ін. ; наук.-ред. кол. : С. М. Серьогін (співголова), В. М. Сороко (співголова) та ін. — К. : НАДУ, 2011. — С. 115.
2. Держане управління [Текст] : словн.-довід. / уклад. : В. Д. Бакуменко (кер. творч. кол.), Д. О. Безносенко, І. М. Варзар [та ін.] ; за заг. ред. В. М. Князева, В. Д. Бакуменка. — К. : Вид-во УАДУ, 2002. — Бібліогр. : С. 50; 222—225.
3. Енциклопедія державного управління [Текст] : у 8 т. Т. 4 : Галузеве управління / Нац. акад. держ. упр. при Президентові України ; наук.-ред. кол. : Ю. В. Ковбасюк (голова)

та ін. ; наук.-ред. колегія : М. М. Їжа (співголова), В. Г. Бодров (співголова) та ін. — К. : НАДУ, 2011. — С. 472.

4. Артеменко Н. Мотивація як чинник підвищення професійної компетентності та кар'єрного зростання державних службовців / Н. Артеменко // Електронний збірник наукових праць ОРІДУ [Текст]. — 2008. — № 2.

5. Там само.

6. Василевська Т. Управлінський потенціал етичної інфраструктури державної служби / Т. Василевська // Електронний збірник наукових праць ДРІДУ [Текст]. — № 2(28). — 2007. — С. 219.

V. Harasym

STATE EDUCATIONAL POLICY IN THE SPHERE OF TRAINING AND RETRAINING OF CIVIL SERVANTS: HISTORIOGRAPHY OF THE PROBLEM

It is mentioned that fundamental changes in political, social and economic life of Ukrainian society requires developing new methods, tools and technology of public administration. It is grounded that rethinking of civil servants role at the current stage of Ukraine formation as a democratic state is crucially important. It is also proved that major problem today is to improve the system of training and retraining of civil servants, whose professionalism and competence largely influence the efficiency of the entire state apparatus.

Key words: public service, civil servants, public policy, education policy, state education policy, training and retraining of civil servants